

Aan de Staatssecretaris van
Infrastructuur en Milieu
De heer J.J. Atsma
Postbus 20951
2500 EZ Den Haag

Den Haag, 25 oktober 2010

Referentie: TPAC/10.262/MMH/mh
Onderwerp: eindoordeel TPAC over MTCS

Geachte heer Atsma,

Begin dit jaar is de Toetsingscommissie Inkoop Hout (TPAC) tot het oordeel gekomen dat het Maleisische certificatiesysteem MTCS voldoet aan de Nederlandse Inkoopcriteria voor duurzaam hout. Tegen dit oordeel hebben vijf maatschappelijke organisaties in het kader van de bij SMK ondergebrachte reguliere bezwaarprocedure een bezwaar ingediend. Na zorgvuldige behandeling van dat bezwaar heeft TPAC haar oordeel herzien en stelt vast dat MTCS niet voldoet aan de Nederlandse inkoopcriteria. Dit besluit (en de daarbij behorende bijlagen) bieden wij u hierbij als advies aan. Het is aan u, als bewindpersoon, om op basis hiervan een besluit te nemen over het al dan niet als duurzaam inkopen van het onder MTCS gecertificeerde hout.

Hierbij willen wij ter aanvulling het volgende onder uw aandacht brengen. In de eerste plaats constateert TPAC dat MTCS de afgelopen jaren enorme verbeteringen tot stand heeft gebracht in haar eigen organisatie en in de 4 miljoen hectare bos die onder het systeem vallen. Voor een groot deel voldoet MTCS aan de Nederlandse Inkoopcriteria en het certificatiesysteem heeft naar de mening van de Commissie een belangrijke rol te vervullen in het verduurzamen van de exploitatie van het natuurlijk bos in Maleisië.

De belangrijkste reden om geen positief oordeel te geven is de beperkte interpretatie van de rechten van de inheemse bevolking in de onder MTCS gecertificeerde bossen. Het bos wordt door de inheemse bevolking in Maleisië – de Orang Asli - al eeuwenlang gebruikt voor jagen en verzamelen en is een belangrijk onderdeel van hun cultuur en identiteit. Aan dit traditionele gebruik kunnen, zo oordeelt TPAC, rechten worden ontleend. Dit betreft met name het recht van de Orang Asli om door de bosbeheerder te worden gehoord over voorgenomen houtkap en de eis aan zowel de bosbeheerder en Orang Asli om tot een overeenstemming te komen over de voorgenomen houtkap en mogelijke compensatie daarvoor.

Uit informatie van de maatschappelijke organisaties en met name uit recente gepubliceerde audit rapporten is gebleken dat deze rechten van de Orang Asli niet formeel worden erkend en maar gedeeltelijk gerespecteerd in MTCS bos. Omdat deze audit rapporten pas zeer kort geleden beschikbaar zijn gekomen, kon TPAC deze informatie pas in de bezwaarprocedure meewegen.

Het tweede belangrijke verbeterpunt van MTCS betreft de omzetting van gecertificeerd natuurlijk bos in andere landgebruikvormen zoals met name rubberplantages en infrastructuur. Deze zogenoemde conversie werd al eerder door TPAC aan de orde gesteld. MTCS biedt naar het oordeel van TPAC in de huidige vorm niet voldoende bescherming tegen deze conversie. Voor een effectieve bescherming is het nodig dat de stukken bos die inmiddels al geconverteerd zijn en de stukken waarvoor door de overheid conversie is gepland, buiten de gecertificeerde bosbeheereenheden worden gelaten. Voor het op deze manier opnieuw begrenste gecertificeerde bosgebied zal dan een helder en beperkt maximum voor conversie moeten worden vastgesteld.

Het is naar de mening van de Commissie goed mogelijk dat bovengenoemde bezwaarpunten door MTCC kunnen worden weggenomen. Het gaat daarbij zowel om het nemen van besluiten over deze punten, als om een toetsbare implementatie daarvan in de praktijk. Als dit inderdaad gebeurt zou MTCS binnen een afzienbare tijd kunnen voldoen aan de Nederlandse Inkoopcriteria voor hout. Wij zouden het zeer op prijs stellen als wij het bovenstaande in een gesprek met u nader zouden kunnen toelichten.

Met vriendelijke groet,

Prof. dr. H.A. Udo de Haes
Voorzitter TPAC